

2010 MALİ YILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ KAYNAKLARINDAN KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ'NE SAĞLANAN FİNANSMANIN KULLANIMINA İLİŞKİN PROTOKOL

Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında 05/11/2009 tarihinde imzalanan 2010-2012 Dönemi Ekonomik ve Mali İşbirliği Protokolünün III. maddesi 5. fıkrasında “Her yıl ayrılacak kaynakların harcama esas ve usulleri, bu protokolün diğer maddelerine aykırı olmamak üzere imzalanacak yıllık protokoller ile tespit edilecektir” ifadesi yer almaktadır. Ayrıca T.C. 2010 Mali Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli “E” işaretli cetvelin (5) numaralı açıklamasında “Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde sermaye giderleri, transfer giderleri ve diğer amaçlarla kullanılmak üzere Türkiye Cumhuriyeti Lefkoşa Büyükelçiliği emrine gönderilen ödeneklerin kullanım amaç, yöntem ve şartları Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında yapılacak protokol ile tespit olunur” hükmü bulunmaktadır.

Bu çerçevede 2010 yılında T.C. tarafından ayrılan kaynakların dağılımı ve kullanımı aşağıdaki esas ve usullere göre yapılacaktır:

1. 2010 yılında Türkiye Cumhuriyeti kaynaklarından Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ne sağlanacak toplam finansman Protokol ekindeki (Ek-1) sayılı tabloda, yalnızca bütçe ödeneklerinden yapılacak yardımlar ise (Ek-2) sayılı tabloda gösterilmiştir.

2. Yatırımlara ilişkin olarak;

- 2010 yılında tahsis edilen 125.000.000 TL.
- 2009 yılından devreden 101.470.669,05 TL.
- 2009 yılı faiz geliri 4.909,32 TL.

olmak üzere toplam 226.475.578,37 TL.’nin projelere dağılımı (Ek-3) sayılı listede yer almaktadır.

Ankara kaynaklı projeler için tahsis edilen kaynaklar, T.C. 2010 yılı bütçesine bağlı (E) Cetveli 5 inci maddesi çerçevesinde; projeyi gerçekleştirecek idarenin genel bütçe kapsamındaki kamu idaresi olması halinde T.C. Maliye Bakanlığı’na ödenek aktarması suretiyle, bunların dışında bir idare olması halinde; Türkiye’de T.C. Hazine Müsteşarlığı’na, K.K.T.C.’de T.C. Lefkoşa Büyükelçiliği Yardım Heyeti Başkanlığı’na nakit aktarımı suretiyle yapılacaktır. T.C. Lefkoşa Büyükelçiliği’ne harcama yetkisi verilen Ankara kaynaklı projelerin ödemeleri Yardım Heyeti Başkanlığı tarafından yapılacaktır.

Ankara kaynaklı olarak gösterilen projelerden T.C. kurumlarınca gerçekleştirilecek olanların ihalesi ve ödemeleri Türkiye’de yapılacak olup, ihalelerde ve ödemelerde T.C. mevzuatı geçerli olacaktır. Projeleri gerçekleştirecek kurumlarca gerek görülürse bu projelerin ihaleleri K.K.T.C.’de yapılabilecektir. Ankara kaynaklı olarak gösterilen projelerin ihalelerine

T.C. mevzuatının izin verdiği durumlarda K.K.T.C.'li müteahhitlerin de katılmasına imkân tanınacaktır.

Lefkoşa kaynaklı olarak gösterilen projeler, K.K.T.C. tarafından kendi mevzuatına göre yürütülecektir. Bu projelerin uygulamasında, hazırlanan teknik ve idari şartnameler ile toplam proje finansmanı için Yardım Heyeti Başkanlığı'nın uygun görüşünü müteakip Yardım Heyeti Başkanlığı'ndan bloke talebinde bulunulacaktır. Yardım Heyeti Başkanlığı'nca uygun görülen ödenek blokelere, ilgili dairelere K.K.T.C. Maliye Bakanlığı'nca verilecektir.

Projeler gerçekleştikçe K.K.T.C. makamlarınca düzenlenecek harcama belgesi (hak ediş) Yardım Heyeti Uzman Müşavirlerince incelendikten sonra uygun görülenler onaylanarak, uygun görülmeyenler iade edilerek K.K.T.C. Maliye Bakanlığı'na gönderilecektir. Yapılacak ödemelerin karşılanabilmesi için T.C. Ziraat Bankasındaki T.C. Lefkoşa Büyükelçiliği Yatırım Hesabından aynı Bankada açılacak olan K.K.T.C. Maliye Bakanlığı Hazine ve Muhasebe Dairesi Yatırım Harcamaları Hesabına yeteri kadar ödenek belli periyotlar dahilinde aktarılacaktır. Uygun görülerek K.K.T.C. Maliye Bakanlığı'na gönderilen harcama belgeleri K.K.T.C. Hazine ve Muhasebe Dairesi tarafından en geç 15 gün içerisinde incelenerek Ödeme Listesi oluşturulacaktır. Yardım Heyeti Başkanlığı'nın onayını alan söz konusu Ödeme Listesindeki tutarlar K.K.T.C. Maliye Bakanlığı Hazine ve Muhasebe Dairesi Yatırım Harcamaları Hesabından ödenecektir. İş avansı verilmesini gerektiren durumlarda da süreç aynı şekilde işletilecektir.

Diğer yardım tertiplerinden T.C. Teknik Heyeti kararıyla belirlenen kaynakların mevcut veya yeni açılacak yatırım projelerine tahsisi, Ankara kaynaklı projeler arasında yapılacak ödenek aktarmaları, Ankara kaynaklı projeler ile Lefkoşa kaynaklı projeler arasında yapılacak ödenek aktarmaları ve Ankara kaynaklı veya Lefkoşa kaynaklı projelerden yeni açılacak projelere yapılacak ödenek aktarmaları; K.K.T.C. makamları ile istişare edilerek Yardım Heyeti Başkanlığı'nın teklifi ve Kıbrıs İşlerinden Sorumlu T.C. Devlet Bakanının onayı ile gerçekleştirilecektir. Lefkoşa kaynaklı projeler arasında yılı içinde doğabilecek ödenek aktarmalarına ilişkin işlemler ise, Yardım Heyeti Başkanlığı'nca sonuçlandırılacaktır.

Yatırım projeleri detay programı (Ek-4) sayılı listede gösterilmiş olup, söz konusu detay programda yer alan alt projeler arasında ödenek aktarması yapmaya ve yeni alt proje eklemeye K.K.T.C. makamları ile istişare edilerek Yardım Heyeti Başkanlığı yetkilidir.

3. Savunma ödeneklerine ilişkin olarak;

- 2010 yılında tahsis edilen 180.000.000 TL.
- 2009 yılından devreden 15.288.407,55 TL.

olmak üzere toplam 195.288.407,55 TL.'nin alt kalemlere dağılımı (Ek-1) sayılı tabloda yer almaktadır.

Yapılacak savunma ödemelerinin karşılanabilmesi için T.C. Ziraat Bankasındaki T.C. Lefkoşa Büyükelçiliği Savunma Hesabından aynı Bankada açılacak olan K.K.T.C. Maliye

Bakanlığı Hazine ve Muhasebe Dairesi Savunma Harcamaları Hesabına yeteri kadar ödenek, önceki yıllarda KKTC Hazinesine bu amaçla aktarılan ve harcamaya dönüşmeyen tutarlar da dikkate alınarak, belli periyotlar dahilinde aktarılacaktır. Ödemeler K.K.T.C. Maliye Bakanlığı Hazine ve Muhasebe Dairesi Savunma Harcamaları Hesabı ile daha önceki yıllarda bu amaçla Hazineye aktarılan kaynaklardan karşılanarak yapılacaktır. İş avansı verilmesini gerektiren durumlarda da süreç aynı şekilde işletilecektir.

Savunma ödeneklerinin alt kalemleri arasında yapılacak aktarmalar Yardım Heyeti Başkanlığı'nca sonuçlandırılacaktır.

4. Kredi ödeneklerine ilişkin olarak;

- 2010 yılında tahsis edilen 590.000.000 TL.
- 2009 yılından devreden 36.897.660 TL ve
- 2010 yılında beklenen geri dönüşler 9.473.604,67 TL.

olmak üzere toplam 636.371.264,67 TL.'nin kullanım alanlarına dağılımı (Ek-1) sayılı tabloda yer almaktadır.

a. **Cari Bütçe Açığına Katkı:**

2010 yılında bu kullanım alanı için 400.000.000 TL tahsis edilmiş olup, bu kaynak Kamunun Etkinliğinin ve Özel Sektörün Rekabet Gücünün Artırılması Programının uygulanma durumu ve K.K.T.C. Hazinesinin nakit durumu dikkate alınarak aylık olarak kullanılacaktır. Kamunun Etkinliğinin ve Özel Sektörün Rekabet Gücünün Artırılması Programı alt bileşeni olan cari bütçenin takibinde aşağıdaki hususlar da dikkate alınacaktır:

-Program eki matrisin 1.2.2 nci maddesi hükmü uygulanırken işten ayrılanların hesaplanmasında bir önceki yıl (2009 yılında) işten ayrılanlar dikkate alınacaktır. 2010-2012 yıllarını kapsayan Mali İşbirliği Protokolü gereği her ay hazırlanacak raporlarda kamu kurumları bazında ve tüm kamu çalışanlarını içerecek şekilde (KİT, Fon, Döner Sermaye, vb. çalışanları dahil) 2009 yılında çalışan, yeni işe alınan ve ayrılan personel sayıları ile 2010 yılında raporun hazırlandığı aya kadar yeni işe alınan ve işten ayrılan personel sayılarına yer verilecektir. Ayrıca yeni personel istihdamı için Maliye Bakanlığı'nca verilen izinler de rapora dahil edilecektir.

-Program eki matrisin 1.1.4 üncü maddesi hükmü doğrultusunda borçlanma kuralına titizlikle uyulacak ve aylık raporlarda tüm kamuyu kapsayan borç stok durumu yer alacaktır. Kamu borçlarının yeniden yapılandırılması süreci ile ilgili olarak Yardım Heyeti Başkanlığına bilgi verilecektir.

-İçinde bulunulan ayın beşine kadar, bütçenin ay sonu gelir-gider tahmin özeti Yardım Heyeti Başkanlığına iletilecektir. Ayrıca bütçe kapsamındaki fonlar ile cari transferlere ilişkin ödemeler, bütçe tertipleri itibarıyla listelenerek, ödeme işleminden önce Yardım Heyeti Başkanlığının bilgisine sunulacaktır.

b. Reform Destekleme Ödeneği:

2010 yılında bu kullanım alanı için 95.000.000 TL tahsis edilmiştir. Reformları desteklemek için ayrılan bu kaynak, reformların finansmanında veya reformların tamamlanması şartına bağlı olarak bütçe açığı için kullanılacaktır. Bu kapsamda reform izleme komitelerinin Teknik Heyetlere üç ayda bir sunacakları Reform İzleme Raporları esas alınacaktır.

Kamu kurumlarında yapılacak reformlar kapsamında Reform Destekleme Ödeneği kredi teminatı olarak kullanılabilir. Uygulamaya ilişkin usul T.C. Teknik Heyeti tarafından belirlenir.

c. Reel Sektörün Desteklenmesi:

Reel sektör projelerine ilişkin olarak;

- 2010 yılında tahsis edilen 45.000.000 TL.
- 2009 yılından devreden 34.526.395,33 TL.
- 2010 yılında beklenen kredi geri dönüşleri 9.473.604,67 TL.

olmak üzere toplam 89.000.000 TL.'nin kaynak durumu (Ek-5) sayılı tabloda, projelere dağılımı (Ek-6) sayılı listede yer almaktadır.

K.K.T.C. Merkez Bankasına gelen reel sektörün desteklenmesi ödenekleri T.C. Ziraat Bankasında açılacak K.K.T.C. Maliye Bakanlığı Hazine ve Muhasebe Dairesi Reel Sektör Hesabına Büyükelçilik onayıyla aktarılacaktır. Reel sektör projelerinin ödenek, aktarma, avans ve harcama usulleri bu Protokol'ün 2 nci maddesinde yatırım projeleri için belirlenmiş olan kurallara göre gerçekleştirilecektir.

Finansman kaynağına bakılmaksızın K.K.T.C. bütçesinden reel sektörün desteklenmesi amacıyla oluşturulan program kredileri için Yardım Heyeti uygun görüşü alınır.

T.C. tarafından önceki yıllarda K.K.T.C. ekonomisinin kalkındırılması amacıyla Reel Sektörün desteklenmesi için ayrılan ve K.K.T.C.'deki ilgili bankalarca çeşitli sektörlerde dağıtılan kredi tutarlarından geri dönen taksitler ile faiz geliri, K.K.T.C. Merkez Bankası'nda açılacak Reel Sektörün Desteklenmesi geri dönüş hesaplarında toplanacak ve Reel Sektörün Desteklenmesi kullanım alanına tahsis edilen kaynaklara eklenerek aynı şekilde kullanılacaktır.

Reel sektör projeleri detay programı (Ek-7) sayılı listede gösterilmiş olup, söz konusu detay programda yer alan alt projeler arasında ödenek aktarması yapmaya ve yeni alt proje eklemeye K.K.T.C. makamları ile istişare edilerek Yardım Heyeti Başkanlığı yetkilidir.

5. Teşvik ödeneklerine ilişkin olarak;

- 2010 yılında tahsis edilen 15.000.000 TL.

- 2009 yılından devreden 22.952.199,90 TL.

olmak üzere toplam 37.952.199,90 TL'dir.

2010 yılında tahsis edilen bütçe ödeneği 2009/15426 sayılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Yapılacak Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Karar Hükümleri doğrultusunda kullanılacaktır. 2009 yılından devreden ödeneğin kullanım usulü ise T.C. Teknik Heyeti tarafından belirlenecektir.

6. Türkiye Cumhuriyeti tarafından önceki yıllarda Mali Sektörün Desteklenmesi amacıyla sağlanan ve K.K.T.C. Hazinesi üzerinden bankaların ve PEYAK'ın tasfiyesi için kullanılan kaynaklardan, tasfiyeyi sağlayan idarelerce K.K.T.C. Hazinesine geri ödenen tutarlar, K.K.T.C. Merkez Bankasında açılacak "Mali Sektör Geri Dönüş" hesabında toplanacaktır. Bu hesapta toplanan miktarlar K.K.T.C. Hazinesinin K.K.T.C. Merkez Bankası'ndan ve bankalardan 31/12/2001 tarihine kadar almış olduğu borçlarının (Hazine garantili KİT Borçları dahil) geri ödemelerinde ve reformların finansmanında K.K.T.C. Merkez Bankası'nın teklifi ve T.C. Teknik Heyeti'nin kararıyla, Yardım Heyeti Başkanlığı'nca serbest bırakılmak suretiyle kullanılacaktır.

30.000.000 TL'lik taahhülle oluşturulan ve 3.250.000 TL'si aktarılan meblağdan geri kalan 26.750.000 TL'lik meblağ Tasarruf Mevduatı ve Sigorta Fonu Kaynakları'ndan oluşacak yükümlülüklerin karşılanması amacıyla, Fonun Hazineye olan borçlarından mahsup edilmek suretiyle KKTC Kredi Garanti Fonuna temlik edilecektir. Yapılacak aktarmalar, ihtiyaç doğrultusunda dilimler halinde gerçekleştirilecektir.

7. K.K.T.C. Hükümetinin veya Yardım Heyeti Başkanlığı'nın ihtiyaç görmesi üzerine K.K.T.C'de geçici olarak görevlendirilen T.C. Kamu Kurum ve Kuruluşları personeline ödenecek geçici görev yolluğu, kira tazminatı, koordinatörlük tazminatı, ek ders ücreti gibi ek ödemelerin oran ve miktarları ile ödeme usul ve esasları Kıbrıs İşlerinden Sorumlu T.C. Devlet Bakanının onayı ile belirlenecek ve Lefkoşa kaynaklı ilgili projelerden ödenecektir.

8. Program ekinde yer alan Reform İzleme Komiteleri ve görev tanımları Teknik Heyetler tarafından belirlenecek ve iki ülke Teknik Heyet Başkanları tarafından imza altına alınacaktır.

İşbu protokol ...../01/2010 tarihinde 2 (iki) asıl nüsha olarak Ankara ve Lefkoşa'da imzalanmıştır.

Cemil ÇİÇEK

**Türkiye Cumhuriyeti
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı**

Derviş EROĞLU

**Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Başbakanı**